

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ»**

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 24.6.2010 η Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κα **Κατερίνα Μπατζελή** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), το Σχέδιο Νόμου «**Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας**».

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Γεώργιο Γωνιωτάκη, Φώτης Κολεβέντη, Νικόλαο Λιόλιο, Ιωάννη Πούπκο, Νικόλαο Σκορίνη και Μανώλη Ψαρουδάκη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Ν. Λιόλιος**. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κ.κ. **Παναγιώτης Πεβερέτος και Φώτης Σκουλαρίκης**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχαν οι επιστημονικές συνεργάτιδες **Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη και Δρ. Όλγα Αγγελοπούλου**, η οποία είχε τον επιστημονικό συντονισμό της Ομάδας. Ερευνητική στήριξη παρείχε από πλευράς Ο.Κ.Ε. η κα **Δήμητρα Λαμπροπούλου**, Οικονομολόγος.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 15^{ης} Ιουλίου 2010.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητής ήταν ο κ. **Ν. Λιόλιος**, αφού ολοκλήρωσε τη συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 4^{ης} **Φεβρουαρίου 2011**, διατύπωσε την υπ' αριθ. **244** Γνώμη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το παρόν σχέδιο νόμου με τίτλο «Σύστημα Προστασίας και Ασφάλισης της Αγροτικής Δραστηριότητας» περιλαμβάνει 26 άρθρα κατανεμημένα σε πέντε κεφάλαια.

Το Κεφάλαιο Α΄ συμπεριλαμβάνει τα άρθρα 1 και 2.

Με το άρθρο 1 ορίζεται ότι οι υπηρεσίες προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας, παρέχονται μέσα από ένα ενιαίο εθνικό σύστημα που οργανώνεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ). Οι υπηρεσίες αυτές συντονίζονται, παρακολουθούνται και ελέγχονται από τη συνιστώμενη με το άρθρο 2 του παρόντος σχεδίου νόμου, Υπηρεσία Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπ.Α.Α.Τ.

Ειδικότερα, οι υπηρεσίες προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας παρέχονται από: α) τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), β) τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τους αλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς και τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας και γ) την Υπηρεσία Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπ.Α.Α.Τ.

Με το άρθρο 2 συνίσταται νέα διεύθυνση υπαγόμενη απ΄ευθείας στον Υπουργό με την ονομασία «Διεύθυνση Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα».

Το Κεφάλαιο Β΄ περιλαμβάνει τα άρθρα 3-17.

Με το άρθρο 3 προσδιορίζονται αναλυτικά οι σκοποί του ΕΛΓΑ.

Το άρθρο 4 ορίζει ότι στην υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. υπάγονται όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και ενώσεις προσώπων που έχουν την πλήρη κυριότητα, την επικαρπία ή μόνο την εκμετάλλευση αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, πλην της περιοχής του Αγίου Όρους.

Δικαίωμα αποζημίωσης έχουν όσοι αποδεδειγμένα έχουν εκπληρώσει τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις.

Επίσης, στον ΕΛ.Γ.Α. ασφαρίζεται αυτοδίκαια και υποχρεωτικά από τους κινδύνους το σύνολο της φυτικής παραγωγής, της ζωικής παραγωγής και το αντίστοιχο κεφάλαιο των εκμεταλλεύσεων ζωικής παραγωγής. Από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. εξαιρούνται οι πτηνοτροφικές και χοιροτροφικές επιχειρήσεις.

Με το άρθρο 5 καθορίζονται οι φυσικοί κίνδυνοι και ασθένειες που υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. και οι οποίοι μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές είτε στη φυτική παραγωγή και στο φυτικό κεφάλαιο είτε στο ζωικό κεφάλαιο και στη ζωική παραγωγή.

Μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης και εισήγηση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του ΥΠΑΑΤ, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των τυχόν μη υπαγομένων στην υποχρεωτική ασφάλιση κινδύνων του άρθρου αυτού που δεν ασφαρίζονται άμεσα.

Με το άρθρο 6 ρυθμίζονται τα ελάχιστα όρια απαλλαγών, οι καλυπτόμενες ζημιές και τα ανώτατα όρια αποζημιώσεων λόγω της υποχρεωτικής ασφάλισης στον ΕΛΓΑ.

Με το άρθρο 7 προσδιορίζονται οι πόροι και τα αποθεματικά του ΕΛΓΑ. Πιο συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημιουργία, το ύψος, τη διάθεση και την επένδυση του αποθεματικού που σχηματίζεται καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετική με την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Το άρθρο 8 ορίζει ότι όλες οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις υπόκεινται στην υποχρεωτική ειδική ασφαλιστική εισφορά υπέρ του ΕΛ.Γ.Α., ενώ οι καλλιέργειες δασικών και αγροτικών προϊόντων που εξαιρούνται από την ασφαλιστική κάλυψη, δεν υπόκεινται στην υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς.

Το άρθρο 9 ορίζει την ασφαλιζόμενη αξία της αγροτικής παραγωγής ανά παραγωγό, στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο, επί της οποίας επιβάλλεται η ειδική ασφαλιστική εισφορά.

Το άρθρο 10 προσδιορίζει την ειδική ασφαλιστική εισφορά υπέρ του ΕΛ.Γ.Α. Ο τύπος και το περιεχόμενο των δηλώσεων καλλιέργειας και εκτροφής του άρθρου αυτού, καθώς και λοιπά στοιχεία με βάση τα οποία πραγματοποιείται ο προσδιορισμός της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς, οι μέσες ανά Νομό παραγωγές, οι αξίες των ασφαλιζομένων ειδών της φυτικής παραγωγής και του ζωικού κεφαλαίου καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του ΕΛ.Γ.Α.

Με το άρθρο 11 ρυθμίζεται ο τρόπος καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του ΕΛ.Γ.Α.

Το άρθρο 12 αφορά στην ασφαλιστική ενημερότητα του ΕΛ.Γ.Α., που θεωρείται απόδειξη της καταβολής των ασφαλιστικών υποχρεώσεων του παραγωγού.

Με το άρθρο 13 ορίζεται η γενική εισφορά υπέρ του ΕΛ.Γ.Α. ως ποσοστό επί του συνολικού καθαρού γεωργικού εισοδήματος που δηλώνεται με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Υπόχρεοι στην καταβολή της είναι τα φυσικά πρόσωπα, που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και δηλώνουν συνολικό φορολογητέο εισόδημα, συμπεριλαμβανομένου και του γεωργικού εισοδήματος, που υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον αφορολόγητο όριο, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Το άρθρο 14 αναφέρεται στα δικαιώματα και της υποχρεώσεις της προαιρετικής και της πρόσθετης ασφάλισης στον ΕΛ.Γ.Α.

Το άρθρο 15 αφορά στην καταβολή των αποζημιώσεων.

Με το άρθρο 16 προσδιορίζονται οι κανονισμοί ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α που εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης &

Τροφίμων (Υπ.Α.Α.Τ) και του Υπουργού Οικονομικών, καθώς επίσης οι όροι και η διαδικασία ασφάλισης.

Με το άρθρο 17 ορίζεται ότι η εκτίμηση των ζημιών διενεργείται από γεωτεχνικούς υπαλλήλους ή κτηνιάτρους του ΕΛ.Γ.Α. ή από υπαλλήλους ανάλογων ειδικοτήτων του Δημόσιου Τομέα, της ΑΤΕ ή Δημοσίων Οργανισμών μετά από έγκριση των Υπηρεσιών τους. Καθήκοντα εκτιμητή μπορεί επίσης να ανατίθενται και σε φυσικά πρόσωπα των παραπάνω ειδικοτήτων ή νομικά πρόσωπα αντίστοιχων σκοπών, από Πίνακα Κατάταξης Πιστοποιημένων Εμπειρογνωμόνων που καταρτίζεται κάθε δύο χρόνια για το σκοπό αυτό.

Σημειώνεται δε ότι με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων καθορίζονται τα κριτήρια πιστοποίησης και κατάταξης των εμπειρογνωμόνων σε Πίνακα, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με όμοια Απόφαση καθορίζονται ο τρόπος επιλογής, το ύψος και ο τρόπος αποζημίωσης των εμπειρογνωμόνων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Το Κεφάλαιο Γ΄ περιλαμβάνει τα άρθρα 18-20.

Το άρθρο 18 αφορά στην προαιρετική επιδοτούμενη γεωργική ασφάλιση. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, ορίζεται ο τρόπος, τα ποσοστά επιδότησης, οι ασφαλίσεις στις οποίες επιδοτείται το ασφάλιστρο, η συνολική δαπάνη για επιδοτήσεις και τα λοιπά στοιχεία.

Το άρθρο 19 αναφέρεται στις υποχρεώσεις ασφαλιστικών επιχειρήσεων και αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών.

Το άρθρο 20 ρυθμίζει λοιπά θέματα λειτουργίας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών.

Το Κεφάλαιο Δ΄ περιλαμβάνει το άρθρο 21.

Με το άρθρο 21 ορίζεται ότι οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νομοθετικό διάταγμα 131/1974 και αφορούν στην καταβολή κρατικών οικονομικών ενισχύσεων στην αγροτική παραγωγή και το αγροτικό κεφάλαιο που ανήκαν στον ΕΛΓΑ, μεταφέρονται και ασκούνται από την Υπηρεσία

Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων σύμφωνα με το σχετικό περί κρατικών ενισχύσεων κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο.

Το Κεφάλαιο Ε΄ περιλαμβάνει τα άρθρα 22-26.

Το άρθρο 22 αναφέρεται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των διατάξεων του σχεδίου νόμου αυτού.

Με το άρθρο 23 γίνεται πρόβλεψη για τις ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών ή των μη αποδοθέντων εσόδων του ΕΛΓΑ από κάθε αιτία.

Το άρθρο 24 περιέχει μεταβατικές διατάξεις για σχετικά θέματα όπως οι Κανονισμοί ασφάλισης φυτικής παραγωγής και ζωικού κεφαλαίου, οι Κανονισμοί κατάστασης προσωπικού του ΕΛΓΑ και οργανωτικής διάρθρωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών του ΕΛΓΑ.

Το άρθρο 25 προσδιορίζει τις διατάξεις που καταργούνται με το παρόν σχέδιο νόμου.

Τέλος, το άρθρο 26 καθορίζει την έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου αυτού που αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) αποτελεί θεσμό και μέρος του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας, ως φορέας για την ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής με υποχρεωτικό και κοινωνικό χαρακτήρα. Ο ΕΛΓΑ είναι γνωστό ότι βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση, αφού υπάρχουν σε αυτόν συσσωρευμένα τεράστια χρέη ύψους αρκετών δις €. Βασική αιτία της κατάστασης αυτής είναι η χρησιμοποίηση του Οργανισμού και του θεσμού των γεωργικών ασφαλίσεων από την εκάστοτε πολιτική εξουσία για την εξυπηρέτηση πελατειακών συμφερόντων, η οποία συγκεκριμένα συνίστατο στα εξής: (α) στην διεύρυνση των «κατ' εξαίρεση» αποζημιώσεων με υπουργικές αποφάσεις σε σημείο τέτοιο ώστε η εξαίρεση να γίνει κανόνας, (β) το Κράτος επιβάρυνε τον ΕΛΓΑ με οικονομικές υποχρεώσεις για τις οποίες ο ΕΛΓΑ λάμβανε δάνεια με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου αλλά χωρίς να εξασφαλίζει τους πόρους για την αποπληρωμή των δανείων, (γ) δεν διασφαλίζεται έως σήμερα ότι τις αποζημιώσεις λαμβάνουν παραγωγοί που πραγματικά τις δικαιούνταν - απεναντίας υπήρξαν περιπτώσεις καταβολής αποζημιώσεων χωρίς να υπάρχει αντίστοιχο δικαίωμα.

Ενόψει τούτων, το υπό κρίσιν ΣχΝ επιχειρεί να θεραπεύσει παθογένειες του παρελθόντος, να επιφέρει οικονομική εξυγίανση αλλά και ορθολογικοποίηση στη διαχείριση του συστήματος προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας.

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά του νέου συστήματος είναι τα εξής:

1. Η σύσταση υπηρεσίας διαχείρισης κρίσεων και κινδύνων στον αγροτικό τομέα στο ΥΑΑΤ με σκοπό (α) τον συντονισμό, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του συστήματος αγροτικών ασφαλίσεων και (β) την άσκηση των αρμοδιοτήτων για τα προγράμματα κρατικών ενισχύσεων (Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης, ΠΣΕΑ).

2. Ο διοικητικός και οικονομικός διαχωρισμός των ΠΣΕΑ από τον ΕΛΓΑ, τα οποία κόστιζαν στον ΕΛΓΑ πάνω από 150 εκ. € ετησίως.

3. Η ανάληψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των δαπανών μισθοδοσίας και λοιπών λειτουργικών δαπανών του ΕΛΓΑ.

4. Η ανάληψη από τον κρατικό προϋπολογισμό των δαπανών της ενεργητικής προστασίας (αντιχαλαζικό πρόγραμμα, δίκτυα κ.λπ.) που μέχρι τώρα επιβάρυναν τον ΕΛΓΑ.

5. Η επιδότηση ασφαλίστρου για τις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης των αγροτών στον ΕΛΓΑ, σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή αλληλοασφαλιστικούς συνεταιρισμούς.

6. Οι ενισχύσεις σε ταμεία αλληλοβοήθειας για τις ασθένειες ζώων και φυτών και τα περιβαλλοντικά συμβάντα.

7. Αύξηση των εσόδων από την ασφαλιστική εισφορά, ούτως ώστε αυτά να καλύπτουν τις καταβαλλόμενες αποζημιώσεις.

8. Η ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον ΕΛΓΑ από μη αποδοθέντα έσοδα.

9. Η αλλαγή του τρόπου είσπραξης της ασφαλιστικής εισφοράς.

10. Η κατάργηση των κατ' εξαίρεση αποζημιώσεων.

Με αυτά τα δεδομένα η ΟΚΕ παρατηρεί ότι το ΣχΝ κινείται σε θετική κατεύθυνση, αν και στις επιμέρους ρυθμίσεις θα πρέπει να γίνουν ορισμένες βελτιώσεις για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητά του.

Καταρχάς, όσον αφορά τις δανειακές υποχρεώσεις του ΕΛΓΑ οι οποίες έχουν συναφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, αυτές θα πρέπει να αναληφθούν από το κράτος, διότι σε αντίθετη περίπτωση ο ΕΛΓΑ δεν θα είναι βιώσιμος.

Επιπλέον, μία από τις σημαντικότερες βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν είναι η ρητή αναφορά στο νόμο των κινδύνων, παθήσεων και ασθενειών που καλύπτει η ασφάλιση του ΕΛΓΑ, όπως αυτές κατωτέρω αναφέρονται στην αξιολόγηση του άρθρου 5. Οι συγκεκριμένες ασθένειες και παθήσεις που εντάσσονται στους καλυπτόμενους κινδύνους είναι απολύτως

αναγκαίο να ρυθμιστούν με το νόμο, διότι η δυνατότητα ρύθμισης μέσω υπουργικής απόφασης θα προκαλέσει τις ίδιες στρεβλώσεις που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν με τις κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις.

Με αφορμή το υπό κρίση ΣχΝ, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι ενόψει της απομείωσης του αγροτικού πληθυσμού και του αγροτικού εισοδήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, διεξάγονται διαπραγματεύσεις στην ΕΕ σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων και μέσω του συστήματος ασφάλισης της αγροτικής παραγωγής. Η χώρα μας θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών προς όφελος των αγροτών και να εργαστεί προς την κατεύθυνση της εξασφάλισης των κοινοτικών κονδυλίων που θα υποστηρίξουν τις αντίστοιχες παρεμβάσεις.

Τέλος, η ΟΚΕ παρατηρεί ότι μερικά άλλα σημαντικά θέματα παραπέμπονται να ρυθμιστούν με υπουργικές αποφάσεις (βλ. π.χ. άρθρο 5 στην κατ' άρθρον αξιολόγηση), με συνέπεια τον περιορισμό της δυνατότητας παρέμβασης της νομοθετικής εξουσίας και τον κίνδυνο στρέβλωσης ακόμα και σημαντικών παρεμβάσεων του ΣχΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Άρθρο 2

Συνίσταται νέα διεύθυνση υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό με την ονομασία «Διεύθυνση Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα». Το ένα τμήμα της Δ/σης έχει ως αρμοδιότητα τον έλεγχο και την παρακολούθηση όλων των φορέων ασφάλισης της αγροτικής παραγωγής (άρα και του ΕΛΓΑ), και το άλλο αναλαμβάνει τα ΠΣΕΑ.

Η γενική περιγραφή των αρμοδιοτήτων της Δ/σης και δη του πρώτου τμήματος δημιουργεί απορία και ασάφεια σε σχέση με τις αρμοδιότητες του ΕΛΓΑ. Έτσι λ.χ. ορίζει η παρ. 2 α ότι η Δ/ση είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την κατάρτιση του ετήσιου προγράμματος ασφάλισης που καθορίζει διάφορα θέματα όπως και τους προς κάλυψη κινδύνους. Προκαλείται επομένως η απορία: δεδομένου ότι ως προς τον ΕΛΓΑ οι κίνδυνοι καθορίζονται με ειδικές διατάξεις, αν η νέα Δ/ση θα δύναται να επεμβαίνει σε αυτές.

Για την αποφυγή κάθε αλληλεπικάλυσης αρμοδιοτήτων ή ασάφειας σε σχέση με την εφαρμογή του νόμου, η ΟΚΕ θεωρεί αναγκαία την αποσαφήνιση των σημείων αυτών.

Άρθρο 5

Με το άρθρο 5 καθορίζονται οι φυσικοί κίνδυνοι και ασθένειες που υπάγονται στην ασφάλιση του ΕΛΓΑ και οι οποίοι μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές είτε στη φυτική παραγωγή και στο φυτικό κεφάλαιο είτε στο ζωικό κεφάλαιο και στη ζωική παραγωγή.

Παρατηρείται ότι ενώ στο προηγούμενο άρθρο 4 γίνεται διάκριση μεταξύ υποχρεωτικής πρόσθετης και προαιρετικής ασφάλισης, το άρθρο 5 δεν κατατάσσει τους κινδύνους ή ασθένειες στις παραπάνω κατηγορίες, αλλά αυτό αφήνεται να ρυθμιστεί με κοινή υπουργική απόφαση. Ένα τόσο σοβαρό θέμα δεν θα έπρεπε να ρυθμίζεται με ΚΥΑ αλλά ευθέως από το νόμο, και σε

κάθε περίπτωση οι υφιστάμενες καλύψεις θα πρέπει να περιληφθούν ρητά στην υποχρεωτική ασφάλιση.

Έτσι, προτείνονται τα εξής ως προς κάθε κίνδυνο, ασθένεια και πάθηση που αναφέρονται στο άρθρο αυτό (παρ. 2):

➤ περίπτωση κ περί των νόσων επιζωοτικής μορφής: να περιληφθούν οι επιπλοκές τοκετού, μετατόπιση ηνύστρου δεξιά (και αριστερά) με στροφή των βοοειδών, ειλέος των βοοειδών, ατυχήματα (κατάγματα εκτός περιόδου τοκετού) των βοοειδών, άνθρακας, πνευματάνθρακας, ιογενής διάρροια – νόσος των βλεννογόνων, κακοήθης καταρροϊκός πυρετός των βοοειδών (γαγγραινώδης κόρυζα των βοοειδών), γαγγραινώδης μαστίτιδα των αιγών και των προβάτων, λοιμώδης αγαλαξία των αιγών και των προβάτων, παραφυματίωση των αιγών και των προβάτων, προϊούσα πνευμονία των αιγών και των προβάτων, λιστερίαση των αιγών και των προβάτων, λοιμώδης πλευροπνευμονία των αιγών, νόσος οιδήματος των αιγών, γαγγραινώδης μαστίτιδα των βοοειδών, κολιβακιλλική μαστίτιδα των βοοειδών, νοζεμίαση των μελισσοσμηνών, σηψιγονία (αμερικάνικη) των μελισσοσμηνών.

➤ Περίπτωση λ περί των παθολογικών καταστάσεων τοκετού: να περιληφθούν οι νόσοι επιζωοτικής μορφής που δεν περιλαμβάνονται στην περίπτωση κ.

Η ΟΚΕ επαναλαμβάνει την παρατήρηση της γενικής αξιολόγησης: Οι συγκεκριμένες ασθένειες και παθήσεις που εντάσσονται στους καλυπτόμενους κινδύνους είναι απολύτως αναγκαίο να ρυθμιστούν με το νόμο, διότι η δυνατότητα ρύθμισης μέσω υπουργικής απόφασης θα προκαλέσει τις ίδιες στρεβλώσεις που δημιουργήθηκαν στο παρελθόν με τις κατ' εξαίρεση αποζημιώσεις.

Άρθρο 6

Παρ. 2

Προβλέπεται το ενδεχόμενο διαφοροποίησης του ασφαλιστρού ανά προϊόν και περιοχή.

Το ζήτημα αυτό είναι πολύ σοβαρό, δεδομένου ότι οι διαφορές ανάμεσα στις αποζημιώσεις που καταβάλλονται για ορισμένα προϊόντα ή/και περιοχές είναι πολύ μεγάλες. Η πρόκληση και η δυσκολία είναι διπλή: από τη μια πλευρά το διαφοροποιημένο ασφάλιστρο στοχεύει στην κατοχύρωση μίας ίσης μεταχείρισης μεταξύ των παραγωγών, από την άλλη όμως μία απόλυτη «εμφάνιση» του κινδύνου στο ασφάλιστρο θα αποδυνάμωνε την αλληλεγγύη που υπάρχει στην ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το ζήτημα αυτό πρέπει να λυθεί λαμβάνοντας υπόψη εξίσου και τις δύο παραμέτρους.

Παρ. 5

Ορίζεται ανώτατο όριο αποζημίωσης για την υποχρεωτική ασφάλιση που ανέρχεται ανά δικαιούχο στο ποσό 70.000 €. Το όριο αυτό θεωρείται εύλογο.

Παρ. 6 και 7

Προβλέπεται ότι οι συνολικά καταβαλλόμενες αποζημιώσεις από τον ΕΛΓΑ δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα ετήσια έσοδά του.

Επιπλέον προβλέπεται ότι με απόφαση του ΥΑΑΤ ορίζονται ανά προϊόν στον τομέα της φυτικής παραγωγής, ή ανά κατηγορία στο ζωικό κεφάλαιο, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του επιμερισμού των προβλεπομένων αποζημιώσεων, ο τρόπος και η διαδικασία της οριζόντιας συμμετρικής και αναλογικής μείωσης των αποζημιώσεων που καταβάλλει ο ΕΛΓΑ, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Η ΟΚΕ παρατηρεί ότι η ίδια διάταξη περί μη υπέρβασης των ετήσιων εσόδων του ΕΛΓΑ από τις καταβαλλόμενες αποζημιώσεις, υπήρχε και σε προγενέστερους νόμους χωρίς όμως να έχει εφαρμοστεί έως σήμερα.

Σε κάθε περίπτωση πάντως η πρόβλεψη για οριζόντια και συμμετρική μείωση των αποζημιώσεων σε περίπτωση υπέρβασης των ετήσιων εσόδων του ΕΛΓΑ θα πρέπει να οριοθετεί και την ευθύνη της πολιτείας για τον κοινωνικό χαρακτήρα του οργανισμού. Παράλληλα πρέπει να απαντηθούν ερωτήματα όπως τι θα συμβεί εάν εξοφληθούν μεγάλες αποζημιώσεις στην

αρχή του έτους και ακολουθήσουν και άλλες αργότερα που οδηγούν σε υπέρβαση των εσόδων.

Ως προς τη παραπομπή σε υπουργική απόφαση, ισχύει η παρατήρηση της γενικής αξιολόγησης. Σε κάθε περίπτωση η υπουργική απόφαση να εκδοθεί μετά από σχετική πρόταση του Δ.Σ. του ΕΛΓΑ.

Άρθρο 7

Παρ. 1α.

Η ειδική ασφαλιστική εισφορά για την ελιά που στο Ν/Σ είναι 3%, προτείνεται να μειωθεί στο 1,5%, λόγω της παρενιαυτοφορίας αλλά και λόγω των ελάχιστων αποζημιώσεων που απολαμβάνει σύμφωνα με ιστορικά δεδομένα.

Άρθρο 11

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται ο τρόπος καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του Ε.Λ.Γ.Α. και προβλέπεται η απευθείας κατάθεσή της από τον παραγωγό σε τραπεζικό λογαριασμό του Οργανισμού.

Δεν υπάρχει ωστόσο αναφορά στο χρόνο καταβολής της οφειλόμενης από τον παραγωγό ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς. Για το ζήτημα αυτό θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι ο αγρότης δεν είναι μισθωτός να έχει κάθε μήνα διαθέσιμο εισόδημα, αλλά αυτό προκύπτει μόνον όταν ο αγρότης αποκτήσει εισόδημα από τη διάθεση της παραγωγής του.

Άποψη Α':

Προτείνεται, πριν το χρέος των εισφορών του οριστικοποιηθεί και αποσταλεί στη ΔΟΥ προς βεβαίωση, να υπάρχει δυνατότητα εξόφλησης των εισφορών έως την 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Άποψη Β':

Προτείνεται προθεσμία ενός έτους για την καταβολή των εισφορών, η οποία θα αρχίζει από την υποβολή της δήλωσης καλλιέργειας.

Άρθρο 12

Ρυθμίζονται ζητήματα για την ασφαλιστική ενημερότητα. Σε συνέχεια των προηγούμενων παρατηρήσεων, προτείνεται η ασφαλιστική ενημερότητα να χορηγείται από τον ΕΛΓΑ με την υποβολή της δήλωσης καλλιέργειας και να ισχύει για ένα έτος. Αλλιώς - αν δηλαδή χορηγείται με την καταβολή του οφειλόμενου ποσού, που μπορεί να γίνει στο τέλος του έτους όταν συνήθως καταβάλλεται η ενιαία ενίσχυση στους παραγωγούς - η ενημερότητα χάνει την αξία της. Εναλλακτικά προτείνεται η κατάργηση της ασφαλιστικής ενημερότητας.

Άρθρο 13

Ορίζεται η γενική εισφορά υπέρ του ΕΛ.Γ.Α. ως ποσοστό επί του συνολικού καθαρού γεωργικού εισοδήματος που δηλώνεται με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Υπόχρεοι στην καταβολή της είναι τα φυσικά πρόσωπα, που δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες και δηλώνουν συνολικό φορολογητέο εισόδημα, συμπεριλαμβανομένου και του γεωργικού εισοδήματος, που υπερβαίνει το εκάστοτε ισχύον αφορολόγητο όριο, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Από την πληρωμή της γενικής εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ θα πρέπει να εξαιρεθούν τα νομικά πρόσωπα στα οποία η πλειοψηφία του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου ανήκει σε επαγγελματίες αγρότες.

Άρθρο 16

Παρ. 1

Προβλέπονται τα θέματα που θα καθοριστούν με τους Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛΓΑ, οι οποίοι θα κυρωθούν με υπουργική απόφαση.

Ορισμένα από τα ζητήματα που προβλέπονται είναι μείζονος σημασίας και πρέπει να ενσωματωθούν στο νόμο. Πρόκειται για τα εξής θέματα:

- Οι κίνδυνοι και τα αντικείμενα ασφάλισης που καλύπτει ο ΕΛΓΑ (περ. α).
- Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των ασφαλισμένων καθώς και οι συνέπειες και οι κυρώσεις της μη τήρησής τους (περ. β).
- Οι βασικοί όροι και οι προϋποθέσεις της πρόσθετης ασφάλισης και της προαιρετικής ασφάλισης (περ. ι).

Άρθρο 17

Κατά την επανεκτίμηση των ζημιών (ενστάσεις) προτείνεται να συμμετέχει και εκπρόσωπος των παραγωγών - γεωτεχνικός, ο οποίος θα υποδεικνύεται από την ΕΑΣ της αντίστοιχης περιφέρειας.

Επίσης, προτείνεται να προστεθεί ότι οι εκτιμητές μπορεί να προέρχονται και από υπαλλήλους - γεωτεχνικούς των Σ.Ο. του Ν. 2810/2000 όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 18

Παρ. Α1

Ρυθμίζονται ζητήματα προαιρετικής επιδοτούμενης γεωργικής ασφάλισης. Με την παρ. 1 Α1 ορίζεται ότι στην περίπτωση της προαιρετικής ασφάλισης των αγροτών στον ΕΛΓΑ, σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ή αλληλασφαλιστικούς συνεταιρισμούς για κινδύνους, ή μέρος αυτών, που δεν καλύπτονται από την υποχρεωτική ασφάλιση του ΕΛΓΑ, μπορεί να χορηγείται δημόσια ενίσχυση, ως επιδότηση ασφαλιστρού.

Η δημόσια ενίσχυση πρέπει να υφίσταται σταθερά. Συνεπώς θα πρέπει να απαλειφθεί η λέξη «μπορεί» από τη διάταξη.

Άρθρο 21

Παρ. 3

Οι διαδικασίες εκτίμησης πρέπει να διεξάγονται με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές και μεθοδολογία, διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος επανάληψης των σοβαρών προβλημάτων που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν.

Άρθρο 22

Η διάταξη αναφέρεται στις κυρώσεις και τα πρόστιμα που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των διατάξεων του σχεδίου νόμου αυτού και προβλέπεται έκδοση υπουργικής απόφασης. Ισχύει η παρατήρηση της γενικής αξιολόγησης για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, η οποία εδώ εκφράζεται με μεγαλύτερη έμφαση, δεδομένου ότι πρόκειται περί ΚΥΑ που θα επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα.

Άρθρο 23

Γίνεται πρόβλεψη για τις ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών των μη αποδοθέντων εσόδων του ΕΛΓΑ από κάθε αιτία.

Πρόκειται για ιδιαίτερα θετική ρύθμιση, αφού είναι αρκετές οι περιπτώσεις οφειλετών του ΕΛΓΑ που δεν έχουν εξοφλήσει τις υποχρεώσεις τους. Όμως για πολύ μεγάλες οφειλές π.χ. άνω των 100.000€, θα ήταν δικαιότερο να επιμηκυνθεί ο χρόνος εξόφλησης, από 48 μηνιαίες δόσεις σε 96 ή 120. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει ευνοϊκή αντιμετώπιση ως προς τις προσαυξήσεις και τα πρόστιμα τουλάχιστον ενόψει της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας.

Άρθρο 24

Το άρθρο 24 περιέχει μεταβατικές διατάξεις για σχετικά θέματα όπως οι Κανονισμοί ασφάλισης φυτικής παραγωγής και ζωικού κεφαλαίου, οι Κανονισμοί κατάστασης προσωπικού του ΕΛΓΑ και οργανωτικής διάρθρωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών του ΕΛΓΑ.

Στο τέλος της παραγράφου 4, θα πρέπει να γίνει προσθήκη ρύθμισης με την οποία θα ορίζεται ότι «σε κάθε περίπτωση, μετά τη ψήφιση του παρόντος Νόμου το ΥΑΑΤ αναλαμβάνει πλήρως το κόστος των κρατικών οικονομικών ενισχύσεων». Ισχύει η παρατήρηση της γενικής αξιολόγησης που επαναλαμβάνεται στο σημείο αυτό: όσον αφορά τις δανειακές υποχρεώσεις του ΕΛΓΑ οι οποίες έχουν συναφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, θα πρέπει να αναληφθούν από το κράτος, διότι σε αντίθετη περίπτωση ο ΕΛΓΑ δεν θα είναι βιώσιμος.

Με το ίδιο άρθρο γίνεται αναφορά και στην οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία των υπηρεσιών του ΕΛΓΑ.

Δεδομένου ότι τα έσοδα του ΕΛΓΑ στη συντριπτική τους πλειοψηφία προέρχονται από αγρότες – κτηνοτρόφους, προτείνεται η πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ. του ΕΛΓΑ να ορίζεται από τις αγροτοσυνδικαλιστικές οργανώσεις των αγροτών και των κτηνοτρόφων.

Ακόμα, στην κατεύθυνση της πλήρους διαφάνειας του τρόπου λειτουργίας του ΕΛΓΑ, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι θα δημοσιοποιούνται όλα τα ονόματα των δικαιούχων αποζημίωσης με τα αντίστοιχα ποσά.

Επιπλέον, να προστεθεί νέα παράγραφος στο τέλος του άρθρου ως εξής: «Το άρθρο 6 του παρόντος νόμου θα ενεργοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων ρυθμίσεων αυτού και συγκεκριμένα μετά την έκδοση των προβλεπόμενων κοινών υπουργικών αποφάσεων, των νέων κανονισμών λειτουργίας, των νέων διαδικασιών είσπραξης εσόδων του ΕΛΓΑ κ.ά.».

Άρθρο 25

Αναφέρονται οι καταργούμενες διατάξεις.

Προτείνεται η κατάργηση του άρθρου 10^α παρ. ζ του Ν. 3698/2008 και η επαναφορά του άρθρου 35 παρ. 16 του Ν. 2810/2002 σε ισχύ.

Στην Ολομέλεια της 4^{ης} Φεβρουαρίου 2011 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πολυζωγόπουλος Χρήστος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ

Α' ΟΜΑΔΑ

Αντζινάς Νικόλαος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Λέντζος Δημήτριος
Β' Αντιπρόεδρος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ντουντούμης Γεώργιος
Εκπρόσωπος Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Ασημακόπουλου Δημητρίου
Προέδρου Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ζούλοβιτς Μαργαρίτα
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Τσατήρης Γεώργιος
Ένωση Ελληνικών Τραπεζών

Β' ΟΜΑΔΑ

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γκουτζαμάνης Κωνσταντίνος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κολεβέντης Φώτης
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πουπάκη Κώστα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουτσιμπογιώργος Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαναρά Ζωή
Γ.Σ.Ε.Ε.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ταυρής Φίλιππος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τούσης Αθανάσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Ηλιόπουλος Ηλίας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Αλεξανδράκης Νικόλαος
Εκπρόσωπος ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Καφύρας Χαράλαμπος
Μέλος Γ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.

Γωνιωτάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Κουκουλάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. ΓΕ.Σ.Α.Σ.Ε.

Σωτηρακόπουλος Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. Π.Ι.Σ.

Δροσοπούλου Σοφία
Σύμβουλος Δ.Σ.Α.

Τσεμπερλίδης Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕ.Π.ΚΑ.

Γιαννακόπουλος Βασίλειος
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Σωτηρίου Ιωάννης
Εκπρόσωπος Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Παπανίκος Γρηγόριος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της Δρος Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: 210 9249510-2, Fax: 210 9249514, e-mail: ipr@oke-esc.eu